

Sygn. akt III AUa 1254/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Karol Kotyński

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski (spr.)

SSA Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 października 2019 r. w Ł.

sprawy B. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę pomostową

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 4 października 2018 r. sygn. akt V U 118/18

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 1254/18

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z 5 stycznia 2018 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił B. R. prawa do emerytury pomostowej, co uzasadnił tym, iż po dniu 31 grudnia 2008 r. wnioskodawczyni wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych przez zbyt krótki okres, tj. jedynie przez 11 dni.

W wywiezionym odwołaniu, B. R. domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do emerytury pomostowej, wskazując, że wykonywała pracę w warunkach szczególnych w następujących okresach: od dnia 4 września 1980 r. do dnia 18 września 1981 r. oraz od dnia 16 marca 1987 r. do dnia 30 kwietnia 2007 r. na stanowisku szklifierz wyrobów ceramicznych w Zespole (...) w O. oraz w jego następcy prawnym (...) Spółce z o.o. w O., które to stanowisko widnieje w stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze Wykazie A (Dział V, poz. 11, pkt 17), a nadto w okresie od dnia 20 listopada 2017 r. do dnia 30 listopada 2017 r. w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o. w O. na stanowisku sortowacza odpadów komunalnych, które odpowiada zatrudnieniu przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz pracach na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związanych z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym, wymienionym w poz. 38 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniosł o jego oddalenie.

Wyrokiem z 4 października 2018 r., Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej B. R. prawo do emerytury pomostowej od dnia 14 grudnia 2017 r.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

B. R., ur. (...), w dniu 8 grudnia 2017 r. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury pomostowej, wskazując, że nie pozostaje w zatrudnieniu. Ubezpieczona udowodniła okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 39 lat, 2 miesiące i 7 dni, w tym 35 lat, 1 miesiąc i 28 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 9 dni okresów nieskładkowych. Do stażu pracy w warunkach szczególnych ZUS zaliczył odwołującej okresy od dnia 4 września 1980 r. do dnia 18 września 1981 r., od dnia 16 marca 1987 r. do dnia 30 kwietnia 2007 r. oraz od dnia 1 maja 2007 r. do dnia 31 grudnia 2008 r., tj. łącznie 22 lata, 8 miesięcy i 27 dni, podczas których była zatrudniona w Zespole (...) w O. i w jego następcy prawnym (...) Spółce z o.o. w O. na stanowisku szklawierz wyrobów ceramicznych oraz – od dnia 1 maja 2007 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. – na stanowisku operator maszyn i urządzeń ceramicznych: szklawierz ceramiki, wskazanych w stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze Wykazie A (Dział V, poz. 11, pkt 17). W/w okresy zatrudnienia zostały przyjęte do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z kolei do stażu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych organ rentowy nie zaliczył żadnych okresów zatrudnienia wnioskodawczyni.

W okresie od dnia 20 listopada 2017 r. do dnia 30 listopada 2017 r. odwołująca była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o. w O. na stanowisku sortowacza odpadów komunalnych, które odpowiada zatrudnieniu przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz pracom na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związanym z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym, o których mowa w poz. 38 załącznika 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Stosunek pracy ustał z upływem czasu, na który umowa została zawarta. Do obowiązków B. R. na w/w stanowisku należało rozrywanie worków zawierających odpady, wysypywanie ich, a następnie segregowanie na podgrupy, np. szkło, plastik, odpady organiczne, środki higieniczne (pampersy). Wnioskodawczyni pracowała na stojąco przy taśmie sortowniczej przez osiem godzin dziennie.

W dniu 30 listopada 2017 r. pracodawca wystawił odwołującej zaświadczenie o pracy w szczególnych warunkach, w którym wskazał, że B. R. była zatrudniona w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o. w O. w okresie od dnia 20 listopada 2017 r. do dnia 30 listopada 2017 r. w wymiarze pełnego etatu, na stanowisku sortowacz odpadów komunalnych, wykonując prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym, wymienione pod poz. 38 w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Opierając się na tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd wywiódł, że zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664, ze zm.), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
6. po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Sąd wywiódł dalej, że istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do tego, czy praca na stanowisku sortowacza odpadów komunalnych, jaką wykonywała odwołująca w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o. w O., jest pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 4 pkt 6 w/w ustawy), skoro była wykonywana jedynie przez 11 dni, tj. w okresie od dnia 20 listopada 2017 r. do dnia 30 listopada 2017 r. W ocenie Sądu Okręgowego, z treści art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych nie wynika, by ustawodawca zawarł w nim wymóg wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przez określony czas. Gdyby bowiem wolą ustawodawcy było wprowadzenie minimalnego okresu zatrudnienia celem uznania danej pracy za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o emeryturze pomostowej, zawarłby stosowny zapis w ustawie, tak jak zostało to uregulowane na gruncie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118). Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych takiego ograniczenia czasowego nie zawiera, co pozwala uznać, że przepracowanie nawet tak krótkiego okresu czasu (11 dni) nie wyklucza możliwości uznania wykonywanych czynności za pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu tejże ustawy. Podobne stanowisko odnaleźć można w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2015 r., sygn. II UK 367/14.

Z uwagi na powyższe, Sąd I instancji stwierdził, że odwołująca spełniła warunki określone w art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664 ze zm.), w następstwie czego, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

Dodatkowo, Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (pkt 1), spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 (pkt 2) i w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (pkt 3), zaś w niniejszej sprawie okolicznością bezsporną pozostaje, iż B. R. pracowała w Zespole (...) w O. oraz w jego następcy prawnym (...) Spółce z o.o. w O. na stanowisku szklifierz ceramiki, tj. na stanowisku wskazanym w stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze Wykazie A (Dział V, pozycja 11, punkt 17), w łącznym wymiarze ponad 22 lat. Praca ta została zaliczona przez organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118). W ocenie Sądu Okręgowego, w/w praca stanowi również pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Zgodnie bowiem z załącznikiem nr 1 poz. 19, pracę w szczególnych warunkach stanowią prace przy ręcznym formowaniu, odlewaniu, czyszczeniu lub szklifierciu wyrobów ceramicznych, a taką właśnie pracę wykonywała odwołująca. Sąd I instancji stwierdził również, że zaświadczenie, o jakim mowa w art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych, służy do ustalenia tzw. faktów ubezpieczeniowych – okresów pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przypadających przed dniem 1 stycznia 2009 r. Takie zaświadczenie stanowi podstawę do przyjęcia, że okresy pracy w nim podane są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, przy czym dla samego uzyskania

uprawnienia do emerytury pomostowej istotne znaczenie ma fakt wykazania pracy w warunkach szczególnych, a nie to, czy zaświadczenie o pracy w takich warunkach wystawił płatnik składek, będący pracodawcą w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych, czy też nie (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., II UK 106/13).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, niezgodną z zasadami logicznego wnioskowania ocenę materiału dowodowego, zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i ustalenie, że po dniu 31 grudnia 2008 r., tj. od dnia 20 listopada 2017 r. do dnia 30 listopada 2017 r., wnioskodawczyni wykonywała pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, podczas gdy zatrudnienie to, trwające 11 dni, jako sporadyczne i krótkotrwałe narażenie na czynniki ryzyka, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, nie stanowi wykonywania pracy w szczególnych warunkach;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, nie wynikającą z materiału dowodowego, a zarazem niezgodną z zasadami logicznego wnioskowania ocenę materiału dowodowego, zgromadzonego w przedmiotowej sprawie i ustalenie, że w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych, tj. dnia 1 stycznia 2009 r., wnioskodawczyni miała wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej ustawy, bowiem w okresach od dnia 4 września 1980 r. do dnia 18 września 1981 r., od dnia 16 marca 1987 r. do dnia 30 kwietnia 2007 r. i od dnia 1 maja 2007 r. do dnia 31 grudnia 2008 r., będąc zatrudnioną w Zespole (...) w O. i w jego następcy prawnym (...) Spółce z o.o. w O. na stanowisku szklifierz ceramiki, wykonywała prace w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych wymienione w załączniku 1 pod poz. 19, podczas gdy pod poz. 19 w załączniku nr 1, jako prace w szczególnych warunkach, wymieniono prace przy ręcznym formowaniu, odlewaniu, czyszczeniu lub szklifierowaniu wyrobów ceramicznych, natomiast zgromadzone dowody nie potwierdzają, aby właśnie taki rodzaj pracy wykonywała wnioskodawczyni – w szczególności nie potwierdza tego płatnik składek, który od dnia 1 stycznia 2009 r. nie zgłosił żadnego pracownika jako świadczącego pracę w warunkach szczególnych;

2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 4 oraz art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664, ze zm.) w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270, ze zm.) poprzez przyznanie wnioskodawczyni prawa do emerytury pomostowej, podczas gdy wnioskodawczyni nie ma prawa do emerytury pomostowej, bowiem po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, jak również na dzień wejścia w życie tej ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 2009 r., nie miała wymaganego przepisami 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy;

b) art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych w zw. z poz. 19 załącznika 1 do tej ustawy i w zw. z Wykazem A (Dział V, poz. 11), stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43) poprzez ich błędną interpretację i uznanie, że prace wymienione w wykazie A, Dział V (prace w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych), poz. 11 (prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych) odpowiadają pracy wymienionej w załączniku 1 poz. 19 ustawy o emeryturach pomostowych, tj. pracy przy ręcznym szklifierowaniu wyrobów ceramicznych;

c) art. 4 ust. 6 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych poprzez jego błędną wykładnię i stwierdzenie, że nawet krótkotrwałe wykonywanie pracy w szczególnych warunkach (11 dni) stanowi pracę w szczególnych warunkach,

podczas gdy sporadyczne i krótkotrwałe wykonywanie czynności w narażeniu na czynniki ryzyka, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, jako nie mogące spowodować trwałego uszkodzenia zdrowia, nie stanowi pracy w szczególnych warunkach.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, organ rentowy domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił:

W 1979 r. Zespół (...) w O. uruchomił zautomatyzowane linie technologiczne do produkcji płytek. Wnioskodawczyni obsługiwała jedną z nich. W latach 1980 – 1982 r. wnioskodawczyni pracowała na stanowisku szklawierz ceramiki, natomiast w 1987 r., to jest po powrocie z urlopu wychowawczego, objęła stanowisko drukarza. Praca wnioskodawczyni polegała przede wszystkim na nadzorowaniu pracy zautomatyzowanej linii produkcyjnej, w pierwszej kolejności na odcinku szklawienia a następnie drukowania wzorów na płytkach. Jedyną czynnością, którą wnioskodawczyni wykonywała ręcznie, było dostarczanie szkliwa oraz barwnika do maszyny drukującej. (okoliczności bezsporne - wyjaśnienia ubezpieczonej k.68/00;00;59 -00;20;34)

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego okazała się w pełni zasadna, skutkując zmianą kwestionowanego rozstrzygnięcia.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego doprowadziła Sąd Apelacyjny do wniosku, że zaskarżony wyrok został wydany w następstwie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd II instancji podziela i przyjmuje za własne. Niemniej jednak, w ocenie Sądu odwoławczego, Sąd Okręgowy dokonał nieprawidłowej oceny prawnej ustalonych faktów, czego konsekwencją jest zmiana kwestionowanego orzeczenia i oddalenie odwołania. Jak prawidłowo wywiódł apelant, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na dokonania subsumpcji okresu pracy wykonywanej od 20 do 30 listopada 2017 roku jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przywołanych przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, mimo formalnej zgodności tejże pracy z pracą rodzajowo opisaną w załączniku nr 1 poz. 38. Zebrany materiał dowodowy, wykluczał też, kwalifikowanie pracy wykonywanej do 1999 roku, pracy w szczególnych warunkach z art. 32 i art. 33 ustawy o FUS równocześnie jako pracy w szczególnych warunkach z art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturze pomostowej. Powyższe, znajduje wprost uzasadnienie, także w treści wyjaśnień ubezpieczonej złożonych na rozprawie apelacyjnej oraz treści przywołanego załącznika nr 1 poz. 19; praca wnioskodawczyni przy produkcji płytek nie miała nic wspólnego z rodzajem prac opisanych w rzeczonym załączniku nr 1 poz. 19.

Przechodząc do dalszych rozważań przypomnieć należy, iż zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1924), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki: urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. (pkt 1), ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat (pkt 2), osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn (pkt 3), ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn (pkt 4), przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (pkt 5), po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (pkt 6), nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy (pkt 7).

Stosownie zaś do treści art. 49 w/w ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (pkt 1), spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 (pkt 2) oraz w dniu wejścia

w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (pkt 3).

Już w świetle wykładni językowej powołanych art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, wynika, że warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) oraz kontynuowanie takiej pracy po wejściu w życie tej ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 roku.

Z tym, że w przypadku, kiedy osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1270), może ona nabyć prawo do emerytury pomostowej na podstawie art.49 ustawy, czyli tylko wówczas, gdy dotychczas wykonywaną przez nią pracę można zakwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Innymi słowy, brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze dziś nie może być tak kwalifikowany. Oznacza to, że wykonywanie przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych jest w tym wypadku warunkiem koniecznym nabycia prawa do tego świadczenia.

W okolicznościach faktycznych sprawy przywołany art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych nie daje wnioskodawczyni prawa do przywołanego świadczenia. Albowiem jak wskazano powyżej, gdy osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową nie kontynuuje pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, może ona nabyć prawo do emerytury pomostowej tylko wówczas, gdy dotychczas wykonywaną przez nią pracę można zakwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy) w rozumieniu aktualnie obowiązujących przepisów. W niniejszej sprawie, wbrew przekonaniu Sądu Okręgowego, taka sytuacja nie ma miejsca. Sąd I instancji błędnie bowiem przyjął, iż prace, wymienione w wykazie A, Dział V (prace w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych), poz. 11 (prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych) odpowiadają pracy wymienionej pod poz. 19 w załączniku 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, tj. pracy przy ręcznym szkliwieniu wyrobów ceramicznych. Z zeznań wnioskodawczyni wprost wynika, że w Zespole (...) w O. już na rok przed rozpoczęciem przez nią pracy, tj. w roku 1979, uruchomiono zautomatyzowane linie technologiczne do produkcji płytek. Jedyne czynności, które wnioskodawczyni wykonywała ręcznie, polegały więc na mieszaniu i dopracowywaniu szkliwa oraz na umieszczaniu pojemników ze szkliwem w maszynie. Pozostała część procesu szkliwienia płytek była już w pełni zautomatyzowana; wnioskodawczyni nadzorowała jedynie jego prawidłowy przebieg. Nadto ubezpieczona wykonywała pracę przy obsłudze linii nakładającej szkliwo jedynie przez okres około dwóch lat przed urlopem wychowawczym a po powrocie z urlopu pracowała dalej na linii drukującej.

Prawo do emerytury pomostowej nie powstało do wnioskodawczyni także z treści art.4 tejże ustawy. Aprobując zasadność zarzutu apelacji, w pierwszej kolejności podnieść należy, iż stanowisko Sądu Okręgowego, zgodnie z którym z treści art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych nie wynika, by ustawodawca zawarł w nim wymóg wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przez określony czas, jest błędne. Sąd I instancji ograniczył się bowiem do podstawowej, gramatycznej wykładni w/w przepisu. Gdyby zaś pokusił się o interpretację art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych na gruncie wykładni systemowej i funkcjonalnej, musiałby dojść do wniosku, że owa cezura czasowa istnieje, co podyktowane zostało względami celowości. Fakt ów znajduje swoje potwierdzenie w utrwalonej już linii orzeczniczej, mającej swoje źródło w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2013 r., I UK 448/12 (L.), w którym wskazano, że z wykładni art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wynika, iż dla zaliczenia do okresu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w takich warunkach w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 31 grudnia 2008 roku wymagane jest, aby co najmniej jeden miesiąc takiego

zatrudnienia przypadła przed dniem 1 stycznia 1999 roku oraz jeden miesiąc po dniu 31 grudnia 2008 roku. W kolejnych orzeczeniach wskazano, że z samej definicji pracy w szczególnych warunkach, zawartej w art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, wynika, że praca o charakterze incydentalnym lub w niepełnym wymiarze nie może być uwzględniona przy ustalaniu prawa do tego świadczenia. Nie sposób bowiem co do zasady przyjąć, by krótkotrwałe lub sporadyczne wykonywanie pracy w narażeniu na czynniki ryzyka mogło wywrzeć na tyle szkodliwy wpływ na organizm pracownika, by skutkowało to trwałym uszkodzeniem zdrowia. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2016 r., I UK 269/15, L. oraz wyrok Sadu Najwyższego z dnia 13 listopada 2018 r., III UK 170/17, L., czy wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 września 2019 r., sygn. akt III AUa 240/19).

W rozpatrywanej sprawie nie ulega wątpliwości, iż po dniu 31 grudnia 2008 r. wnioskodawczyni świadczyła pracę opisaną w art. 3 ust.1 ustawy, jedynie przez 11 dni, tj. w dniach 20 – 30 listopada 2017 r., kiedy to była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o. w O. na stanowisku sortowacz odpadów komunalnych. Prace odpowiadającą zatrudnieniu przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz pracach na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związanych z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym, o których mowa w poz. 38 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Wobec powyższego, wbrew stanowisku Sądu I instancji, nie można przyjąć, że wnioskodawczyni spełniła przesłankę nabycia prawa do tego świadczenia, wskazaną w art. 4 pkt 6 w/w ustawy.

Podsumowując rzeczony wywód, stwierdzić należy, iż wnioskodawczyni nie nabyła prawa do emerytury pomostowej ani w oparciu o art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, ani w oparciu o art. 49 w/w ustawy. Niespełnienie przesłanek do nabycia emerytury pomostowej w oparciu o przepis art.4 ustawy wynikała z niemożności kwalifikowania pracy wykonywanej przez 11 dni po 2008 roku w sortowni śmieci komunalnych, jako pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych a niemożność nabycia emerytury pomostowej w oparciu o przepis z art.49 tejże ustawy był konsekwencją tego, że wykonywana do 1999 roku praca w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o FUS nie była pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych .

W tym stanie rzeczy, Sąd Apelacyjny, uznając kwestionowaną decyzję organu rentowego za prawidłową, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.